

1784.

240983

8350

E E N
 K L E Y N B O E R E N
CHRONYKJE,

*Geschikt voor de Welgeboorene Mannen en
 Ingezetenen van RHYNLAND,*

zeer dienstig voor BAILJUWEN,
 STEDENHOUDERS, HOOFDMANNEN

D E R

BURGERWACHTTEN,

EN OOK VOOR NIETS WETENDE

ADVOCAATEN,

**Gedrukt in het Recht-Huys van
 S W A M M E R D A M,**

En te bekomen by de meeste Secretarissen der twee- en
 Seventig Dorpen binnen RHYNLAND.

In het JAAR 1784.

Aan Mr: C. C. B: — A. B.

Wel Christ! word gy een Smokkelaar,
Gy leerde dit al van uw Vaar,
Wie zou uw daar voor nu Kastyden;
Te meer, een *Hoofdman* uit myn Leyden,
Een Steedhouder — Coddebeyer
Is immers in 't kwaat veel Vryer?
Als andere Menschen, ô! Burgertal.
Uw klachten zyn dus niemendal;
De Ridder uit 't Nabuurig Noorden.
Reeds lang, van deeze zaaken hoorden,
En die heeft dus voor deeze Held,
't Al afgekocht, met gangbaar geld,
Dog in den Haag woont Oom FISCAAL,
Hooft die 't Maat: zo word gy kaal,
Dit wenschen, nu ook al uw Vrinden
Zig noemende Patriots-Gefinden:

E E N
K L E Y N B O E R E N
C H R O N Y K J E.
H E T E E R S T E C A P I T T E L.

Vers 1. Ende daar was een Stad, geleegen aan den Rhyu, waar voor dese de Batavieren, hunne Vestingen, hunne Paleysen, gegrondet had, ende dese Stad was eene der oudste, der aansienlykste van dit vrye Gemeenebest, ende zy leverde van onheugelyke tyden de beste, ende de dapperste Inwooners van dit ons Vaderland.

2. Ende dese Stad, hadde eene *Burch* van binne, Valeyen van rontsomme aangenaame Lusthovenbuite hunne Poorten.

3. Ende het gantsche Land, was eene weldadigheid aan hun verschuldigt van onheugelyke tyden ende alle de Inwooners van dit Land, ja zelfs de vreemdelingen roemde hunne daden van ouds.

4. Ende de God der Leigerschaaren, hadde hun in vorige Jaren gekastyd, ende de God des oordeels, had

hun van onheugelyke tyden gestraft, ende zy zagen in een en de selfde jaren den honger, het swaard, de pestilentie, ende eene magtige tyran kastyde dese Stad met geeffele, ende zynen Zoon die na hem opstond met Scorpioenen, ende zy belegerde dese Stad, als een ander Samarien.

5. Ende van buite was er kryg aan de Poorten, ende van binne gemor op de Straaten, ende de geest des ongeloofs heerschte onder de Ingesetenen, ende in den Raad had de Godsdienst eene vergiftigen invloed.

6. Ende het zag er deerlyk uit met de Inwooners van dese Stad, de Jonkvrouwen aten hunnen lieven schoothondjes op, voor hunne ongestilde honger, ende de Zuigelingen krabde bloet in plaats van melk uit de Borsten hunner lieve Moeders, en de Jongelinge

gen knikte over de straat-
ten, ende de Dooden moe-
ste hare Dooden begraven,
terwyl de Levendige de
krachte ontbraaken.

7. Ende daar was in die
Dagen een machtige ge-
bieder van den Raad, ende
hy beschaamde eenige mui-
temakers en oproerige, en-
de hy sprak aldus de GOD
van *Leiden* de GOD mynes
Vaders hoord my, als
Adams kind moet ik ster-
ven, hoe dit is my onte-
ven, ik hebbe gefwooren,
aan de GOD der waarheid
dat ik getrouw zoude bly-
ve aan dien plicht, dien
ik als Vryheids-minnaar
ook hoope te houwen, ik
ben een Mensch, het vlee-
felyke deel mynes Lighaams
is voor uw ende uwe; in
plaats van nu het bloed
uit de stinkende gooten ge-
reedelyk in te swelgen,
neemt myn bloed, uwe
Jonkvrouwen zulle nog
meerder aan myn vleesch
hebben, dan aan dat van
hunne schoothondjes.

3. Ende ziet hy hadde
niet zo draa dit woord met
een mannelyke taal, met
eene zuivere conscientie
besield voor de Vryheid
Godsdienst, Land, Stad
en Volk uitgesproken, of
deese oproerige weeken
naar hunne plaatsen, ja
zommige van dien verliete

hunne Vestingen.

9. Ende de GOD van
Nederland gedachte aan zy-
ne belofte, dat hy niet
eeuwig zoude twiste met
de Inwooners van dese
Stad? ende hy verlosste
haar uit de tyrannige en
bloeddorstige hand van den
godloosen Spanjaard.

10. Ende alle de Inwoo-
ners van Nederland ware
verheugd, ende zy bedre-
ve vreugde, ja zelfs de
Oudsten des Volks ware wel
gemoed? en de grote
voorstander der *Vryheid*,
Prins Willem de Eerste paar-
de zyne dankfeggingen met
de Inwooners van dese Stad.

11. Ende de Vaders ver-
telde hunne Kinderen de
wondere aan haar gedaan,
ende dese verhaalde het
ons, ende het bleef in ge-
dachtenisse, zo als het is
ten dezen Dagen.

12. Ende de Oudsten des
Volks beloonde dese Stad,
ende zy rechten eene al-
toosduurende Kweekschool
des verstands binne hare
muuren, ende dit bracht
de Inwooners groot gewin
toe.

13. Ende van Jaar tot
Jaar zag men binne hare
muuten, veele Edelen,
Vorsten, Prinse, ende bes-
te Inwooners van dit Land
om wysheid te vergaderen.

Einde van het Eerste Capittel.

H E T T W E D E C A P I T T E L

Vers 1. Ende dese lieden deelde van tyd tot tyd in de onlusten van Land, en Stad, ende men vont binne hare vestingen bloodaarts, op hare Predikstoelen, oproerwekkenden Leeraars, in hare Gerichfaalen, onkundige Rechters, voor de baliën, Weduwen en Wefen verdrukkers — in den koophandel Woekeraars, in de Winkeliers bedriegelyke weegschaalen in de Straaten, muytmaakers op de Grachten? Rustverftoorders.

2. Ende daar was een Nederlands gedenk Jaar, het welk in de Jaarboeken tot schande van dese Stad was aangetekent, ende de Inwooners van dese Stad ware niet onder de geringste oproermakers van dit Gemeenebest te stellen.

3. Ende onder de Heerlykheden van dese Stad beroemde men zig op een aantal, welgeoefende Raadslieden dewelke Veertig in gatalle waren, ende zy dede meest alle dat goet was in de Oogen des Heeren.

4. En de zy hadde hunne belofte als vernieuwd, dat

hunne Raedflagen als die, van een eenig Man ende zommige van die Raadslieden hadde eene byfondere Vergaderplaatse zeer ongewoon aan de overige Kinderen der Menschen? Ende zykoofe eene Roomfche Winkel dewelke wel voorsien was met *slaverennende* hier mede naar het Vorstelyk 'sHaage, alwaar den Raad vergadert, in haare byfondere Staa-ten.

5. Ende *Prins Willem de Vyfde* die anders veel kocht tot onderhoud voor zig zelfs hadde nog nooit in deese Winkel te koop geweest maar verbood aan alle zyne Vrienden, om hier ooit enig geld te besteeden.

6. Ende ziet het geschiede dat eene *Royen* Man door eene Verrekyker keek, ende hy zag *van den Burg* een zwaar en gewigtig Blok liggen ende zo dra hy dit zag verwonderde hy zig hier over, en hielde ruste ende *Halte-ren-nende* en loopende naar de plaatse zyner Wooninge, om dit gedenkteeken onder hun opgericht, ook een ieder

in zyne byfondere *Poste* den Volke voor te stellen.

7. Ende eenige dagen hierna Verkondigde eenige de zwaarte van dit *Blok* ende riepen aan alle de Inwooners van Leyden toe, Gy lieden die in uwe huysen zitmerkt op, gy voorbygangers ziet toe gy Burgers en Inwooners hoort aandachtig, zal ook eene Vrouwe hare Zuigeling vergeete, dat zy zig niet ontfermen over de Vrucht hares buyks en of schoon zy dit vergat wy zulle uw niet vergeete dit zwaar dit gewigtig *Blok* zy heden tot een gedenkteken op nieuw opgericht dat gy lieden onse lust onse begeerte zyt, en blyfen zult. dat wy hoe de Nyt bruescht, hoe de vergiftige Pylen jegens ons, ende onse woed uwe Rechten uwe Vryheden is het is ons vermoogen ongeschonde zullen blyfen.

8. Ende zy vervolgde hunne aankondiginge, ende zy weenden? dat in de plaatse hunner woningen, in haare *Lusthooven* eene *Weelderige Oranjeboom* den *Douw* door zyne Takken en groote blaaderen als verhindert had? Ende dat het *Veen* dat zeer *Hoog ligt* ook in de laatste *Zoomer* zyne

Vruchten niet geschorcken had. — Ende de meesten der geenen die dit hoorden, verwonderde zig endeweende ende klaagde dat men indien *Lusthof* zo veeliyden moest, van deese *Oranjeboom*.

9. Dog daar was een Man uit de Stad van *Heusden*, die zig vermengd had met de *Buuren*, ende alle de voordeelen met haar deelden, desen hadde zyne *Weegschaale*, waarmede hy in vorige Jaar gewoogen had verbrooken, dese was in het Godsdiensdige afgevallen om den vryen wil van de leeringen en insettingen der Ouden, dese verheugde zig met andere Inwooners die de bitterheid van den *Oranje-Vrucht* niet kenden over zyne weeldrigheid, dese sorgde dat in de *Oranje-hof* een ond kreupel *Haas* dat zo veele schaden aan Moes en Kruidetuin, deet niet gejaagen, en door de *Honden* getrouw aan hunne Meesters ter jacht niet verscheurt wierd.

10. Ende als zy alle dese Woorden gesproken hadde, zo keerde een ieder naar zyne Tenten, ende naar de plaatse zynen woning.

Einde van het Tweede Capittel.

HET

HET DERDE CAPITTEL.

Væers 1. Ende men droeg zedert lange de Vrye Wapenen, ende *Helde* wierde *Vrede* verkondigt, van Rontfomme, ende Vryheid juichten binne de gantsche Stad, Dan men vreesde voor eene *Heuvel* die met *sterksand* bedekt scheen, en wiens *Damme* men niet dorst genaken, hier in deelde, den Burger met de Vry-Man, maar wel aldermeest was eene Verderfelyke *Caabaal* altoos geplaatst aen de Voet des *Heuvels*, onder dese was 'er geen gevaarlyker Klip dan een zeker Dier, veel gelykkende naar een Rhenoster knorrende als eene Varken hebbende op zyne borsten geschreven *aan zyne Meedeburgeren* dese maakte den toegang tot den *Heuvel* ondraagelyk, gevaarlyk ontoegangelyk, Ende het geschiede dat eene der geweldige Jaagers als *Nimrod* ontzaggelyk in zyne Onderneemingen, Aanzienlyk in zyn Perfoon geacht in zyn Familje, dit Dier kweste, zo dat hy nu van honger zal moete vergaan.

2. Ende dese voornaame *Casteleyn* vergaderde met alle de *Helde*, wier *Vrede*

bestendig was, ende zy vloogen naar de bestemde plaats, hunner begeerte, ende hen wierd zelfs van *den Burg* dat Roemruchtig gedenkstuk waar *Leyde* op Roemt bystand vereeniging hulpe Liefde, Eendracht, Rutte, en Vryheid aangeboden, ende de *Vryheid* en *Vaderland* gepaart met Eendracht, en Liefde was het steunfel hunner vertrouwen, ende zy rukte eene bysondere Gedenktukenen onder hun op, ende zy zagen met *Noach* om naar dien *Hoek* daar de *Ark* gesteld was, ende zy hoopten dat nog spietfen nog booge nog *Byle* in 't *Veld* tot verwoesting hunner Vyanden noodig zoude zyn, maar dat zy geoeffend, in den Wapenhandel als *Vriendenter Jacht*, de *Harte* in 't *Veld* mogte Jagen, dog zy riepe echter uit indien de beroerde tyden daar ware, indien pesten van dit *Vaderland*, van *Leyde* woelden, wanneer onbessonene knersfe Tanden, wanneer woeste *Orangedrift* *Leyde* zoude beheeren, Dan de *Vryheid* of de *Doot*.

3. Ende alle die dit hoorde paarde hunne wensche met

met de hate en riep uit Ag dat uwen *Dam* alsoo mogt versterkt worde dat geene *Deurbraake* geene knagingen der *Worm* 'er enig nadeel aantoebrachten ag dat niet alleen *Leydens Heuvel* inplaats van vorige gevreesde *Schade*, maar zelfs *Purmers Dyk* enige voorfiene Voordeel van dese *Worm* het gantsche Land 'er nut van hadde.

4. Ende alsoo hoopte men ende alsoo wenschte, men dat aan alle geschieden zoude, Dog *Helaas*, byna wierde dese hoop verydelt ende het geschieden enige dagen daar na, ende zeker *Hooftman* over hondert *Krygsknechten*, die zig lange gebaat had gemaakt by de ware beminnaars zynes *Vaderlands* ende wiens name was wonderlyk gevaarlyk; ende men noemde hem ende hy wandelde in de *Insctingen* zynes *Vaders*, ende hy hadde van zynen *Heere* een matig verstand ontfangen; dog het gebruik des zelve miste hy. Ende in zyne klimmende Jaren riep hy volmondig uit *Quid est Justitia. Justitia est jure Non potest Carere* Ende men stelde hem, tot opperste geleyder dier ongelukkige stervelingen die

het bloed hunnes *Naaften* plengden, die bedriegelyk handelde met het goed van zynen *Broeder*, die de *Suster* zynen *Moeder* ten *Vrouwe* nam, die zelfs onnatuurlyk sondigden

5. Ende hy gedroeg zig in de eersten Jaren hier in wel volvoerende zyne *Plicht*, ende hy weerde de *Ontucht* uit den *Landen*, ende liet volgens de *Wet Mensch* en beest die sondigde met den *Vuure* verbranden, ende hy strafte met de *Doot* *Moordenaars Dieven*, Ende hy hield het *Land* ende *Dorpen* vry.

6. Ende zynen *Heeren* hadde hem ter hulpe enige metgesellen geschonken van minder *Carakter* dan hy zelve was, ende hun aantal, was van *Vieren*, ende hy gebiede als *Machthebende* over deselve, ende hy zeide tot den eene *Gaat*, gy lieden daar den *Burg-Rhyn* is, en merkt in de *Duisternis*, op de gangen der stervelingen, ende tot den andere beproeft den *Meer* hoe soete deselve is mogelyk werpt hy *modder* op, ende tot eene derde versamelt my de *Wel-Geboorene* op ende een *Vierde* sondt hy zelfs tot het machtige *Wyk* ten *Noorden*.

7. Ende met hem richte ook de Edelen en de *Welgeboorenen* van dit *Land* dat aan den *Rhyn* licht, ende van tyd tot tyd schonk, dan geene dan dese dier plaatse hunne aanzienlyksten zynen hulpen, ende hunne Rechtpleeginge was gestreng, ende hun aanzien grensden aan die aanzienlyke plaatse des gericht der steden.

8. Ende men had de van onheugelyken tyden eenige vellen wit papier beschreeven, hoe of men wilde dat men Richte zoude jegens zyne Evenmensche, ende men vernieuwde van tyd tot tyd dese welingerichte voorschriften, ende men was verplicht om rekenschap, aan die Achtbaaren Raad, wiens woorde uitspraake, wiens daden beveele zyn te doen, ende desen Raad hadde eenen verstandigen Man aangesteld, ende dese hield ook zyne verblyfplaats in het nabuurig hoffelyk Vlek, ende zyne vonnis was gewichtig, zyne eyschen streng, zyne straffen onherroepelyk.

9. Ende daar geschieden in den gantschen Landen geene uitspraake des gericht, of men maakte het

hem openbaar, ende hy oordeelde naar de Wet of men billyk handelde met zynen Naasten.

10. Ende het gantsche Land hadde eenen Wet, en alle de Inwooners der Steden ende Dorpen hadde eenen infettingen, ende hy bestond, dat men van alles wat in't Lighaam ingong, schartringen ende tollen betalen moest, ende des Keisers geven dat des Keisers was.

11. Ende dese machtige der Aarden hadde eenige *Raaden* onder hun lieden afgesondert ende *Gecommitteert*, om hier over by sware overtredingen te richten, tusschen den Man ende zyne Naasten.

12. Ende van dit Gebod ware niet uitgeslote, nog de Priesters, nog de Levyten, nog de Getabberde, nog zy die op de Gestoeltens der Eere zitten, nog zelfs den armen Landman en Werkman, het moest alles tot onderhoud van het *Land* mede werken.

13. Ende dese dingen ware alsoo, van den tyd der Voorvaderen tot op desen tyd toe, alleen was in de Stad daar de schoole der Wysheid hare Zetel geves-

vestigd had, die geene die de Wet en de Propheete uitleiden, den Rechten voortelden, de Kruyden kende, de Planeete naspeurden, de Ouaheid ontdekten, de oude Cronyke der Voorvaderen uitleide ontheven; om schattingen te betalen van enig Spys en Drank, ende in dese gunste deelde ook die Jongelingen, die uit alle oorden der Waareld samen vloedden, om wysheid te vergaderen.

14. Ende het geschieden dat desen Man, van wien wy in vorige Vaerse spraken, die zulke aanzienlyke Posten bekleeden, zig schuldig maakten aan eene misdaad, dien hy in de name zyner Heeren verplicht was ten allersterkste te straffen, ende hy hadde zelfs in zyne leeftyd op de eigenste plaatse des gericht waar hy gewoon was het Recht ten uitvoer te brengen, niet zeer lange geleden, een ongelukkig sterfeing gebooren uit dien *Burg*, daar wel eer de *Valken* huisvesten, om dat hy geweigert had schattingen te voldoen in 't openbaar zien straffen.

15. Ende hy had zedert lange zyne medgefallen,

ende die met hem de veiligheid der ruste buite de Poorte hielp bevorderen, uitgesonden om dit Gehod in zyne naame te overtreden, ende de oudste des Volks hadde reeds zedert lange enige van het geringste deel der Menschen aangesteld, die zeer naauwe lette ende *toeziende* wat in de Duisterheid omging, ende eene zyner gediensge Geesten wandelde in de Donkerheid, ende men vout by hem enige flessen, gevuld met Wyn die uit de Aarde voortkwam, ende het getal dier flessen, die zy lieden binne korte alfoo hadde were te bergen, was vier-en-estig in getalle.

16. Ende men was het hier in vry algemeen dat dese zyne medgesel overtuigd zynde van het kwaad, aangespoord om enigints zyne plicht ten welsyn te betrachte eene overleg gemaakt had, met die geene die van de *Oudste* gesteld ware om naauwe, ja zeer naauwe *toe te zien*, wat 'er zo binnen als buite de stede omging, (ende dit hadde by verre de meeste geene onwaarschynlykheid.)

17. Ende men handelde dese volgens de Wet, ende

leverde hem aan dien grootte ende machtige *Bevelhebber der Marcke* over, die ook in dese als eene rechtgeaarde en verstandigen Rechter handelde, ende dese *Bevelhebber* hadde niet zeer langen geleeden, zyne straffe over diergelyke misdaat, aan Hollandische, en *Waale* die in't *Wyk*, daar de *Affstammelingen* van eene zeer *Hoogen* en bekende *Straaten*, hunne misdaade gepleegt hadde, openlyk getoont dat hy ook in dit geval het *Swaard* niet te vergeefs droeg.

18. Ende de grooten en machtigen *Ridder* uit het *Wyk der Noorden*, die met de *Edele* en *Welgeboorene* deses *Lands* hem als eene *Houder der Stede* hadde aangesteld, ende aan wien hy verplicht was rekenfchap te geven, riefen hem voor hunne geduchte *Raads-Vergadering*, ende voornamentlyk ware de *Welgeboorene* alle *Mannen* van een goed gedrag, zeer te onvrede dat hy op eigen gefag dien gediensfige *Geesten* hem tot hulp toe vertrouwd, tot zodanige eindens en ontroovinge van die schattinge schuldig te voldoen, liet gebruiken.

19. Ende men ince, hen

af van de samenkomfte die hy gewoon was telkens achften dag in een zeer groot Huis, die op de breedte en groote wech licht, met hun te houden.

20. Ende fiet hy stond met een zeer lang *Swaard*, dat hy gewoon was te dragen, ende zyne *Lighaam* was bedekt met het *Laken* van dien trotschen en oneerlyken *Brit*, wiens aanhang hy was toegedaan, ende zyne hoofde was versiert men een *Paruyke* van eene zonderlinge gedaante ende zyne handen droeg eene onzaggelyke swaarte, voorzien met *Passementen*, ende kwasten welkers getalle twee ware, endemen zeide van hem dat zyne kleur des *Aangesichts*, zeer geleck aan die *Geesten* dewelke de *Gasthuyzen* van *Nederland* 'sjaarlyks aan de *Ontleeder* van 's menschen *Lighaam* leveren.

21. Ende hy hadde niet zo dra de *Woordendes Ridder* ende der *Welgeboorene* alle *Mannen* van een goed gedrag gehoord, of hy vernief zynen stemme ende rief uit, ik ben ten hoogsten verwondert over dese uwen uitspraak, daar ik als een getrouw kind van mynen *Vader* in alle die goe-

de

de woorden en daden dien hy my heeft nagelaaten wandelt ende terwyl mynen *Vader* ook also ende also doet, ja zelfs nooit enige schattingen betaalde voor al dat geen dat het *Runderdier* aan ons als (*Heere* over het *Vee*) opleverd, ben ik van gedachten, dat gylieden, my niet alleen hier over niet zult straffen, maar zelfs zult helpen, dat myne *Medgesel*, die geene die gylieden, my ter hulpe gegeven heb, de geschondene eer van dit gantsche lighaam hem aangedaan, door dat gedeelte der *Natie* dat zelfs by den *Armen Landman* in verachting is, ende den *Ridder* met alle die *Welgeboorne Mannen* van naam, gaven bevel dat hy een wynig terfyde zoude gaan, ende beraadslaagde te fame, dat echter hunne wille geschieden zoude.

22. Ende zo dra hy dit woord hoorde, begaf hy zich nabuite, endeten huize uit, ende weende bitterlyk

23. Ende alle die dit hoorden verwonderde hun zeer, ende zyne *Krygsknechte* vervoegde zig meest alle tot hunne wetige *Opperhoofden*, en le-

verden klachten ende smeekschriften in, dat men hem als eene die niet langer waardig was over hem te gebieden, mogten handelen, ende men sprak onder de *Krygsknechten* veel hier van, beraadslaagende wat men doen zoude, indien hun verloek geene ingang by de *Oudste* des *Volks* had.

24. Ende de hoop van alle het *Volk* wierd algemeen, ende men vertrouwde als dat den *Opperbevelhebber* met hem, volgens het gestreng zynes oordeels zoude handelde.

25. Ende wanneer de verwachtinge deses *Volks* zeer groot was ende het geruchte van hem tot in *Amstels Tyrus* gehoord wierd, zo was de verflagenheid van meest alle de *Inwooners* der *Steden* ende ten platte *Land* zeer groot dat den machtige *Ridder* uit de *Wyk* van 't *Noorden* het zelve door eenige schattingen aan de *Bevelhebber* der *Marcke* optebrenge en uit de weg zoude geruimd hebben.

26. Ende 'er ware enige onder de *Inwooners* deser *Landen*, dewelke gewoon waren hunne *Kaarsjes* te brande by verjaringe, teke-

nen te dragen wat voor Niet God zy naliepen of verheffing te maken, van de fulke die geene lof verdienen, dese alle verheugden zig ende onder dese lve ware ook een aantal vreemde uitlandsche Huurlingen, wiens getal groot was, ende Stad met haren onreinigheid verontreinigt hebben, zo als het is ten dese dage, dese zong Lofzangen, ende Liederen, dat onder hun lieden de groote deser Aarden, ja zelfs de magtige Ridder uit de Wyk die ten Noorden ligt belang stelden in dese saken.

27. Ende siet men had hem in vorige dagen door enige der gener, dietwist zogten, tusfchen den Man en zyne Naasten en dewelke echter het sward aan hunne syde droege aangesteld tot *Koddebeyer* over hun alle, dog het getal der zulke was vermindert ende hunne Namen was byna uitgeroeit, van den Aardbodem, ende hy vervoegde zich tot hem alle ende verfocht hulpe, als mede besteede hy den gantschen dag ende den gantschen Nacht, in overdenkingen, en gepeinsen, ende hy schreef, enige Velle wit papier dit noemde hy een beklag naar het Vlek *Wil-*

liams aan zynen groote *Vriend* wiens sake, hy verdedigt had, sehoon hy ongelukkig met alle zyne andere Vrienden den Uitflag dier zaken, zelfs op de grachte genoemd na de Name van zyne *Vriend* geene de minste Lust of begeerte zag, om de Inwooners dier Stad, daar *Erasmus-Beeld* nog pronkt na te volgen, want de vreesse van dit Volkje was dat de *Oudste van deze Stad*, wat beeter denkbeelden besielde, dan die *Heymachtige Heere*, aan de Maaze, ende ziet zyne Huys-Vrouw weende met hem, ende de *Knors* die men onder zyne Tafelvrienden telde, deet zyne *Uitspraak Scherp als Rechier*.

28. Ende enige dagen van te voren eer dese dingen also waren was 'er een geroep uitgegaan, als dat het *Sant* aan desen *Heuvel* tot nog toe geplaatst, zoudeweggevoomen worden, en ter hulpe aan de Oudsten des Volks zoude geschonken worden, ende dat men dan hem als eene gewoonte onder desen Krygs-knechten in Eere ende Aanzien zouden moeten verhoogen, dan nagetrouw onderzoek, bevond men, dat ook een der jongerer Bevelhebbers in de dagen onser Vaders tot de;

defen Post waaren verheeven, Ende ziet hier over verheugde zig, den Krygsknecht, ende den Vry-Man ja alle de Regtgeaarde Burgers en Inwooners van dese Stad.

29. Ende enige dier geene die den lust, het vertrouwen, de toevlucht des Volks ware en bleefe, vervaardigde einigen velle wit papier van binne ende van buite beschreven met veele goede woorden, ende zonde het zelve naar het nabuurig *Vlek*, dat niet verre van dese Stad legt naar hem die in zyne Rechterhand de schale der Gerechtigheid had, ende in zyne linkse hand het Swaard, straffende alle ongehoorsaamheid en overtredingen der Wet, zonder aanzien der Persoone, ende alle die dit hoorden de verstandigste onder de *Oudste de Getabberde*, den goede *Priester*, hoopte al-

le op eene goeden uitslag, ende alle eerlyke lieden, in de Stede ende ten platte Landen, die niet onbedriegelyk handelde met zyne Naasten die zyne Ooren niet leenden naar het geroep der oproeringen, alle menschen Mannen Vrouwen en Kinderen, eenieder in zyne betrekkinge naar het verstand naar de afschrik die hem de jare van de bedriegelyke handel, hadde ingeboefent, ja alle Rechtgeaarde Nederlanders, alle beminnaars der Goddelyke Wet, alle Voorstanders der Burgelyke keure, Al het Volk riep Amen, Amen.

Straft hem, straf hem, verdryft de Peste uit Nederland, doe uit de Steden die bedriegelyk handelt weg al 't Volk riep hunne Overheid toe draagt het swaard niet te vergeefs, op dat gy, eene zuivere Conscientie voor God en Menschen behoud.

Einde der Cronyken.